

Quauques mòts occitans basics

d'après Jaume TAUPIAC (1974), *Tres-cent mòts occitans utiles*, adaptat en occitan bordalés.

A : Damòri **a** Cadaujac. Vau **a** Tolosa.

Acabar : Èi començat, mès n'èi pas **acabat**.

Achaptar [**achéta**] : v. Crompar.

Ací : Suei pas d'**ací**, veni de Pau.

Adishatz : **Adishatz** monde !

Adu : E **adiu** ! Coma 'quò vai ?

Ager : v. Auger.

Agradar : T'**agrada** mon idèia ? syn. Plaire, plésér.

Agrat : v. Plesir.

Aiga : N'i a que tròban pas l'**aiga** tant bona coma lo vin.

Ajotar : v. Ajustar.

Ajustar : Me fau **ajustar** quauqu'arrès de mei a çò que vos èi dit.

Alavetz : Botjava pas, **alavetz** pensèri que dromèva.

Alhors : Lo libre que cercatz n'es pas aquí, diu estar **alhors**.

Alucar : Hèi escurada, fau **alucar** la lutz.

Alumar : v. Alucar.

Amassa : Aquestes dus son totjorn **amassa**.

Amei : Es per tu, **amei** per jo.

An : Dens un **an**, i a dotze mes.

Anar : Adara, i fau **anar**. Jo i **vau**. **Vam** començar lèu.

Anueit [**anuillt**] : **Anueit** es dimenge, deman serà diluns.

Aprénder : v. Apréner.

Aprendre : v. Apréner.

Apréner : **Aprèni** a parlar occitan.

Après : **Après** shèis òras, arrèstan de trabalhar.

Aquela : v. Aquera.

Aquera : La vedes, **aquera** dòna qu'arriba ?

Aquesta : Vòli **aquesta** flor, ací.

Aqueste : **Aqueste** còp, i fau **anar**.

Aqueth : Ont se'n vai, **aqueth** mossur la-bàs ?

Arren : v. Ren.

Arrès : v. Ren.

Arrestar (s') : Li dishuri « **Arrèsta-te !** », **alavetz s'arrestèt**.

Arribar : N'i a pas pausa que som **arribats**.

Assajar : **S'assajatz**, vos disi qu'arribaratz.

Atau : Es **atau** que fau far.
Au : Vau **au** trabalh cada matin.
Au¹ : voir Lo (2).
Auger : **A** un ostau. **As** caud ; **Avetz** bien parlat.
Ausir [awzi] [awdi] : v. Enténder.
Aute : Tornaram parlar d'aquò un **aute** còp.
Avant : **Avant** de partir, me fau acabar lo trabalh.
Avèca : v. Damb.
Aver : v. Auger.
Balhar : **Balha**-me de qué beure, se te plèt.
Barrar : **Barra** la pòrta que fèi freid.
Benlèu [bélèw] : **Benlèu** arribarà deman.
Bèra pausa : v. Pausa.
Beròi-a [brôï] : Es pas **beròi**, tot aquò.
Besonh : D'aquò n'èi pas **besonh**.
Beure : **Bévem** dau vin quora avem set.
Bien : Vai **bien** atau ? Segur, vai **bien**.
Blanc : Te disi qu'es pas **blanc**, es grís !
Blu, blua [bluye] : L'aiga es d'una polida color **blua**.
Bon, bona : Minjem quauquoren de **bon**.
Briga : N'èi pas **briga** enveja de dromir.
Cada : Trabalhi **cada** jorn de la setmana ; Me'n vau **chaca** matin (v. Chaca).
Cadègra : v. Chaira.
Cadèira : v. Chaira.
Cadièra : v. Chaira.
Calor : Vau mei lo freid que la **calor**.
Cap a : Lo dròlle se virèt **cap a** son pair.
Cap : Èi mau de **cap** !
Capelar : v. Caperar
Caperar : Se fau **caperar**, hèi freid.
Çaquelà [cékéla] : Li a falut dau temps, **çaquelà** i es arribat.
Caud, a : Vòli aiga fresca, pas **cauda**.
Causa : Ací i a bien de las **causas**.
Ce que : v. Çò que.
Ce : v. Çò.
Cent : Cinquanta e cinquanta son **cent**.
Cercar : **Cercatz** e trobaratz
Chaca : v. Cada.
Chaira [chèyre] : Me fadré una **chaira** per me sheitar.

¹ Cette forme de pronom personnel complément neutre s'emploie plutôt à l'est de Bordeaux, à partir de Montussan et St-Loubès, elle se généralise ensuite en s'approchant de la Dordogne et du Libournais.

Chic [tyik] : Aquò's **chic** de causas. I damorèri un **chic** apuei me'n tornèri. Balha-me'n un **petit** (v. Petit).

Cinc : Dus e tres son **cinc**.

Çò que : **Çò que** ditz ? Ditz que partirà deman.

Çò : Ditz-me **çò** que vòles ; Hèi **çon** que vdràs (v. Çon). Ditz-li **ce** que pensas (v. Ce).

Cobrir : Se fau **cobrir**, hèi freid (v. Caperar).

Còishe : v. Mainatge.

Color : Lo blu e lo verd son de las **colors**.

Coma : **Coma** èra tròp tard, i angürem pas. Es autant grand **coma** son pair.

Coma : **Coma** vas ? Ditz-me **coment** fau hèser (v. Coment).

Combien : **Combien** còsta aquò ?

Començar : Un trabalh **començat** es meitat acabat.

Coment² : v. Coma.

Comprénder : v. Compréner.

Comprendre : v. Compréner.

Compréner : Me l'an explicat, e adara lo **compreni**.

Çon que : v. Çò que.

Çon : v. Çò.

Conéisher : I a pausa que nos **coneishem**.

Content : Tot se passa coma volèvam, alavetz som tots bien **contents**.

Contra : Es sol **contra** tots. L'ostau es **contra** l'escòla.

Còp : Aqueste **còp**, èi comprís. Daus-uns-**còps**, èi enveja de trabalhar.

Créder : v. Creire.

Creire : **Credi** qu'as raison. Te fau pas **creire** çò que te ditz.

Crompar : Pòden pas **crompar** tot çò qu'aurem enveja de **crompar**.

Cubrir : v. Cobrir.

D'aquò's : Aqueth **d'aquò's**, sabi pas çò qu'es.

D'on : v. On.

Dab : v. Damb.

Damandar : v. Demandar.

Damb : I vau **damb** vos.

Damorar : v. Demorar.

Darnèir : Lo qu'arriba après tots los autes, es lo **darnèir**.

Darnèir : Me trobavi **darnèir** quauqu'un, e vedèvi rès.

Darnèir : v. Darnèir.

Dau : Es lo libre **dau** dròlle. La lenga **daus** Occitans es l'occitan ([dôs][das]).

Daun : As **daun** de pishar ? (v. Besonh)

Dauns : v. Daun.

Davant : v. Avant.

² *Coment n'est pas un francisme, c'est la forme adverbiale de coma (coma + ment). On le prononce [koumén]*

Davant : v. Devant.

De : Es lo libre **de** mon frair.

Decembre : Lo mes de **decembre** es lo darnèir.

Deishar [**dicha**] [**décha**] [**déicha**] : Suei vengut sol, èi **deishat** la hemna a l'ostau.

Deman : Anueit es diluns, **deman** serà dimarç. **Doman** ferà bèth temps (v. Doman).

Demandar : Me **demandi** s'a raison.

Demb : v. Damb.

Demorar (**demòri**, **demòras**, etc...) : Son pair e sa mair an totjorn **demorat** a Tolosa. Damb tot ce qu'èi crompat, me **damòra** pas un ardit ! (v. Damorar)

Dempuei [**démpuï**] : Lo coneishi **dempuei** cinc ans.

Dens : **Dens** aqueth ostau, i pòt entrar fòrt de monde.

Dequerò : v. D'aquò's

Desempuei [**dézémpuï**] : v. Dempuei.

Desjunar [**déjuna**] : Lo matin, avant de començar, fau **desjunar**.

Desseir : Lo **desseir**, s'arrèstan de trabalhar e se'n tòrnan a l'ostau.

Desser : v. Desseir.

Dètz : Cinc e cinc son **dètz**.

Devant : Es passat **devant** e los autes èran darrèir. L'òme es sheitat **davant** l'ostau (v. Davant).

Devath : Quauqu'arren remuda **devath** la chaira.

Digun : As vist quauqu'un ? Non, n'èi pas vist **digun**.

Dijaus : Lo **dijaus** es lo jorn que se tròba avant lo divendres.

Diluns : Lo **diluns** es lo premèir jorn de la setmana.

Dimarç : Lo **dimarç** es lo jorn que ven après lo diluns.

Dimècres : Lo **dimècres** es lo jorn après lo dimarç.

Dimenche : Lo **dimenche** es lo darnèir jorn de la setmana.

Dinc a : Vau demorar ací **dinc au** cap de la setmana.

Dincas a : v. Dinc a

Dire : v. Díser.

Díser [**dide**] : Tot lo monde èra content d'escotar çon que **disèva**.

Disnar [**dinna**] : Se'n vai temps de **disnar**.

Dissabte [**dissatte**] : Lo **dissabte** es lo jorn que ven après lo divendres.

Divendres : Lo **divendres** es lo jorn que ven après lo dijaus.

Doman : v. Deman.

Domatge : Venes pas damb nosauts ? Quau **domatge** !

Dòna : Ce-dishut l'òme a la hemna : « Adishatz, **dòna** ! »

Dotze : Shèis e shèis son **dotze**.

Draubir : v. Obrir.

Dròlle : v. Mainatge.

Dròlle, dròlla : Encara ne sus qu'un **dròlle**, pus tard seràs un òmi.

Drubir : v. Obrir.
Dus, duas [duyes] : I avèva **dus** dròlles e **duas** dròllas.
E ben : **E ben** ? Vai plan ?
E : Tu e jo.
Ec³ : Voir Lo (2).
Ela : v. Eth, era.
Emb : v. Damb.
En quauque endreit : V. En quauque lòc.
En quauque lòc : Lo libre que cercatz se diu trobar **en quauque lòc** dens l'ostau.
Encara : Suei pas **encara** partit.
Enlòc : Cerqui lo libre e lo tròbi pas **enlòc**.
Enquèra : v. Encara.
Ensemble : v. Amassa.
Enténder : **Entendi** quauqu'un pr'aquí.
Entendre : v. Enténder.
Entrar : La pòrta èra obèrta, alavetz **entrèrem**.
Entre : **Entre** diluns e dimècres, i a dimarç.
Enveja : Quan fèi caud, an **enveja** de beure.
Escòla : Estudia l'occitan a l'**escòla**.
Escotar : **Escotavi**, mès èra tròp lònh de jo e comprenèvi pas çò que disèva.
Escriure : Lo mainatge apren a **escriure** a l'escòla.
Essajar : v. Assajar.
Estar : **Suei** occitan ([sui][seui]). **Som** pas a Marsilha.
Éster : v. Estar.
Estudiar : Los qu'**estudian** bien saben frem de causas.
Eth, era : Es mei vielh qu'**eth**. **Era** es juena. Ditz-li ad **ela** (v. Ela).
Explicar : Adara que m'a **explicat**, ic compreni tot.
Façon : N'as pas a me parlar d'aquesta **façon**.
Façon : v. Façon.
Faler : Vos **fau** pas ager paur.
Fama : v. Hemna.
Far : Òm **fèi** pas totjorn çò que l'òm vòu. **Hasèva** très mes que l'avèvi pas vist (v. Har, Hèser, Fèser).
Febrèir : v. Heurèir.
Femna : v. Hemna.
Fèser [fèze] [fède] : v. Far.
Fin : Nos veiram a la **fin** dau mes de decembre.
Fòrt : I avèva **fòrt** de monde.
Fòrt-a : Es un òme **fòrt**. Es una hilha **hòrta** (v. Hòrt-a)

³ Cette forme de pronom personnel complément neutre est celle qui se rencontre le plus fréquemment en Sud-Gironde.

Frair : Èi dus **frairs**, mei juenes que jo.
Freid, freida : Au mes de junvèir passat, fesèva **freid**.
Genèir : v. Janvièr.
Grand, granda : Coma i avèva baucòp de monde, los **grands** i vesèvan mei que los petits.
Gròs, gròssa : La pòrta èra pas granda, e l'òma èra si talament **gròs** que podèva pas passar.
Har : v. Far.
Hemna : Un òme parla damb una **hemna**.
Hèser [èze] [ède] : v. Far.
Heurèir : **Heurèir** es lo second mes.
Hòrt : v. Fòrt.
Hòrt-a : Voir hòrt-a.
I : S'i fau anar, i angueram.
Ic⁴ : Voir Lo (2).
Jamèi : L'èi **jamèi** vist.
Jamès : V. Jamèi.
Janvèir : v. Janvièr.
Janvièr : Lo mes de **janvièr** es lo premèir de tots.
Jaune : Lo **jaune** es una color que vai plan damb lo roge.
Jèir : **Jèir** èra dimenche, anueit es diluns.
Jingalhar : v. Jingar.
Jingar : Aqueste dròlle arrèsta pas de **jingar** !
Jo : **Jo** entri, vos sortetz.
Jorn : I a sèt **jorns** dens la setmana.
Juene-a [june] : Los **juenes** n'an pas encara viscut pausa.
Julhet : Au mes de **julhet**, fèi caud.
Junh : Lo mes de **junh** es après lo de mai.
Junvèir : v. Janvièr.
Jusc a : v. Dinc a
L'un⁵ : v. Òm
La : **La** hemna arriba a l'òra. Aquela pòrta es **la** de l'ostau.
Legir : v. Lugin.
Leishar [lécha] [léicha] : v. Deishar.
Lenga : Comença de parlar la **lenga** d'òc. La **lenga** me pincha : m'èi rimat.
Lèu : Damorarèi pas pausa : me'n tornarèi **lèu**.
Li : **Li** demandèri que 'restèsse de bramar.
Libre : Aqueth **libre**, l'as lugit ?
Lis-i : **Lis-i** damandèt que se taisèssen

⁴ Cette forme de pronom personnel complément neutre s'emploie au sud-ouest et au sud de Bordeaux, en allant vers La Brède ; elle est ensuite générale en Sud-Gironde et Landes girondines.

⁵ Forme du Cubzaquais et du Libournais.

Liura : Èi **achaptat** aqueste libre quinze liuras.

Lo (2) : Aquò, **lo** sabi. Vos tanben, **au** sabetz (v. Au).

Lo : Èi deishat **lo** còishe a l'ostau. **Lo** que vòli, es aqueste.

Longtemps : v. Pausa.

Lònh : Tolosa n'es pas tant **lòn**h de Bordèu, mès Nissa n'es mei.

Lonh : v. Lònh.

Lugir : Aqueth libre, l'èi **lugit**.

Lunh : v. Lònh.

Madamisèla : Adishatz **Madamisèla**, vai ben ?

Mai : Lo mes de **mai** es après lo mes d'abriu.

Mainatge : Los **mainatges** d'adara son pas los d'avant.

Mair : La **mair** es una femna qu'a daus mainatges.

Mamisèla : v. Madamisèla.

Manca : Son onze òras **manca** vint

Mancar : Daus-uns-còps, per arribar a l'ostau, me **manca** petit de temps

Març : **Març** es lo mes que ven après lo mes de febrèir.

Matin : Aqueste **matin**, èi desjunat a quatòrze òras.

Mau : Èi **mau** de cap. Ditz daus **maus** de jo quan suei absent.

Me : Ce **me** dishut que s'avèva perdut lo libre.

Medís, medissa : Èra pas una auta hemna, èra la **medissa**.

Mei : Ne'n vòli **mei** qu'aquò. Es per tu **mei** jo.

Men : Aqueste libre l'èi pagat, es **men**.

Mens : Lo dròlle a vinte-cinc ans de **mens** que son pair.

Mercia : Prenetz un chic de vin ! - Non, **mercia**, n'èi pro.

Mes : Dens un an, i a dotze **mes**.

Mès : Li expliquèri, **mès** ne comprit briga.

Miei-mieja [miéy][mige] : Parlèt pendens **mieja**-òra. Partit au cap d'un an e **miei**.

Mila : Èra en **mila**-nau-cent-cinquanta.

Minjar : Fau viure per tant de **minjar** e non pas **minjar** per tant de viure.

Mon : Es **mon** pair.

Monde : I avèva baucòp de **monde**.

Monh : v. Mens.

Mossen [moussén] : v. Mossur.

Mossur [moussu] : Adishatz **mossur** !

Mòt : Pòden pas sapcher tots los **mòts** d'una lenga.

Nau : Cinc e quate son **nau**.

Ne : Jo **ne** vòli pas.

Negre : Las femnas vielhas son en **negre**.

Nèu, nèva : Lo libre qu'èi crompat es pas vielh, es tot **nèu**.

Ni : Ne sap **ni** legir, **ni** escriure.

Non : I sutz anat ? **Non**, pas encara.

Nonanta : Quaranta-cinc e quaranta-cinc son **nonanta**.

Nos : **Nos** arrestèrem per beure.

Nosautes [nouzawts] : **Nosautes** de Bordalés, vòlem parlar occitan.

Nòste, nòsta : La lenga occitana es **nòsta** lenga.

Novembre : Lo mes de **novembre** shèc lo mes d'octòbre.

Òc : Vindràs deman ? **Òc**.

Occitan : Es **occitan**, e li agrada de parlar **occitan**.

Occitania : **Occitania** arriba a Baiona, Bordèu, Vichei, Cuneò amei Nissa. òli **quauqu'arren** d'aute.

Òm : **Òm** hèi pas totjorn çò que l'òm vòu.

Om : v. Òm.

Òme : Los **òmes** ne viven pas tant pausa coma las hemnas.

Òmi : v. Òme.

On : **On** es ?

Onze : Dètz e un son **onze**.

Òra : Quau **òra** es ? Son sèt **òras** e mieja.

Ostau : Damòram dens un **ostau** neu. Serèi a l'**ostau** a sèt òras.

Pagar : Per crompar quauqu'arren, fau **pagar**.

Pair : Lo **pair** trabalha per har viure los dròlles.

Pampró : v. Pro.

Paraula : Li dishuri quauquas **paraulas** que li firen plesir.

Parlar : Ací **parlan** occitan.

Partir : Arribaram diluns e **partiram** dissabte.

Pas : Vau mei ne'n parlar **pas**.

Passar : Per tant d'entrar, **passèt** per la pòrta de darrèir. Daus-uns-còps, se **passa** de sopar.

Pauc [paw] : v. Chic

Paur : Deman, èi bien **paur** que plave.

Pausa : Damorèren **pausa** a caquetar.

Pausar : Lo libre, l'avèvi **pausat** sus la chaira.

Pe : v. Mei.

Pendent : **Pendent** qu'eth escrivèva, era lugissèva.

Pensar : A qui **pensas** ? **Pensi** ad eth.

Per : Sortem **per** la pòrta ; Hèsi aquò **per** aquela rason ; Es quauqu'arren **per** tu.

Percé que [pésséke] : v. Perqué

Perçò que : v. Perqué

Perdequé : v. Perqué.

Pérder : Cerqui çò qu'èi **perdut**.

Perdre : v. Pérder.

Permèir : Lo qu'arriba abans los autes es lo **permèir**.

Perqué : **Perqué** venes pas damb nosauts ?

Perqué : Veni pas **perqué** pòdi pas.

Pertot : L'èi cercat **pertot**.

Petit : Damòran dens un ostau tròp **petit**. Es encara **petit**, aqueth còishe.

Petit : v. Chic.

Pichon : v. Petit.

Plaire [plèire] : Balha-me lo vin, se te **plai**. Te **plai**, atau ?

Plàiser : v. Plaire.

Plan : v. Bien.

Plaser : v. Plesir.

Plàver [plabe] : Au mes de març passat, **plavut** baucòp.

Pléser : v. Plaire.

Plesir : Çò que li balhèt li hit **plesir**.

Poder : Vos **pòdi** pas díser çon que sabi pas.

Polit,da : Es una gojata **polida**. Es un **polit** tablèu.

Pòrta : La **pòrta** es damorada obèrta : la vau barrar.

Portar (pòrti, pòrtas...) : Vos **pòrti** ce que m'avetz demandat.

Posquer : v. Poder.

Prampó : v. Pro.

Premèir : v. Permèir.

Prénder : v. Préner.

Prendre : v. Préner.

Préner : La hemna se **prengut** una chaira, e se sheitèt.

Près : Lengon es **près** de Bordèu.

Pro : Vòli pas minjar mei : èi minjat **pro**.

Pròche : v. Près.

Purmèir : v. Permèir.

Pus : v. Mei.

Quand : v. Quora.

Quaranta : Vint e vint son **quaranta**.

Quate [kate] : Dus e dus son **quate**.

Quate-vint : v. Ueitanta.

Quatòrze : Sèt e sèt fèsen **quatòrze**.

Quauqu'arren : Aquò es **quauqu'arren** que m'agrada pas. V

Quauqu'un : I a **quauqu'un** : vai obrir la pòrta.

Quauqued'un : v. Quauqu'un.

Quauqueren : v. Quauqu'arren.

Quauquoren : v. Quauqu'arren.

Qué : De **qué** parla ?

Qui : **Qui** sap on vai la hemna de **qui** me parlatz... : la coneishi pas.

Quora : **Quora** arribèri, i avèva pas digun.

Quòra : v. Quora.

Rason [rézoun] : Per quau **rason** a hèit aquò ? Auret **rason** de har atau.

Ren [ré] : **Ren** li hèi paur. Avant i avèva quauqueren, adara i a **rès** mei (v. rès).

Rès : v. Ren.

Respónder : Li demandèri ce que'n pensava, e me **respondut** que li plasèva.

Respondre : v. Respónder.

Roge : Lo **roge** es una color cauda.

Sa : La gojata es damb **sa** mair.

Saber : **Sabi** pas s'es verai. Eth **sap** on se tròba.

Sans : v. Sens.

Sapcher [saché] : v. Saber.

Sauger : v. Saber.

Se : **Se** pòdes, ven a l'ostau.

Segond : Lo **segond** es après lo premèir.

Segur : M'a dit que vengueré, alavetz suei **segur** que venguerà.

Seishanta : Trenta e trenta hèsen **seishanta**.

Sénher [ségne] : Lo **sénher** dau Casterar parla coma lo **sénher** de la Caminassa.

Senhor [ségnou] : v. Sénher.

Sens : **Sens** tu, l'aurí pas sabut.

Ser : v. Desseir.

Sèt : Tres e quate son **sèt**.

Setanta : Trenta e quaranta son **setanta**.

Setembre : Au mes de **setembre**, los mainatges se'n tòrnan a l'escòla.

Setmana [sémmane] : La **setmana** comença lo diluns e s'acaba lo dimenge.

Setze : Ueit e ueit hèsen **setze**.

Shèis : Tres e tres son **shèis**.

Sheitar (se) : **Shèitatz**-vos sus aquesta chaira ací.

Shens : v. Sens.

Si : N'i vas pas ? **Si**, i vauc.

Soassanta : v. Seishanta.

Sol : N'èra pas damb quauqu'un, èra tot **sol**.

Son : L'ostau, tant que l'aurà pas pagat, serà pas **son**.

Son : La gojata èra damb **son** frair.

Sopar : Son sèt òras dau ser, se'n vai temps de **sopar**.

Sòr : Lo dròlle a dus ans de mei que sa **sòr**.

Sortir : Obrít la pòrta e **sortit**.

Sus : Se sheitèt **sus** una cadèira.

Ta : **Ta** mair e **tas** sòrs venen de sortir.

Talament : v. Tant.

Tanben : Se tu i vas, i vauc jo **tanben**.

Tanpauc : Se tu n'i vas pas, n'i vauc pas jo **tanpauc**.

Tant : Avèvi **tant** enveja de lugir aqueth libre que l'èi cromptat.

Tant : v. Combien.

Tard : Lo fèsi pas adara, lo ferèi mei **tard**.

Te : **Te** pòrti quauqu'arren.

Temps : Sortiri per tant de veire lo **temps** que fesèva. Es un trabalh que me damanda bien dau **temps**.

Téner : v. Tenir.

Tenir : Lo mainatge jingalhava tant que sa mair lo podèva pas **tenir**.

Ton : L'ostau, adara que l'as pagat, es lo **ton**. Còishe, **ton** pair t'explicarà aquò.

Tornar : Cada matin, fau **tornar** au trabalh. S'as pas pro bevut, **tòrna** beure !

Tostemps : v. Totjorn.

Tot : Èi lugit **tot** lo libre.

Totjamèi : v. Totjorn.

Totjorn : Aquestes dus son **totjorn** amassa.

Trabalh : Disen qu'un **trabalh** començat es meitat acabat.

Trabalhar : **Trabalha** dau matin au ser.

Trenta : Quinze e quinze son **trenta**.

Tres : Dus e un hèsen **tres**.

Tretze : Shèis e set son **tretze**.

Trobar : Èi **trobat** çò que cercavi. **Tròbi** qu'ací minjan bien.

Tròp : Li'n balhas **tròp**, se minjarà pas tot.

Tu : Escota, **tu** ! **Tu** te'n vas e jo demòri.

Uei [uill] : v. Anueit⁶.

Ueit [uillt] : Quate e quate son **ueit**.

Ueitanta [uítante] : Quaranta e quaranta son **ueitanta**.

Un : Ne'n vòli qu'un. Un òme parlava damb **una** femna.

Valer : Aqueste libre **vau** cinquanta èuros : **vau** mei ne pas l'achaptar.

Véder : v. Veire.

Veire : L'èi pas **vist** encara. **Vedi** quauqu'arren de roge.

Venir : Son **venguts** tots ensemble. **Ven** damb nosauts !

Vrai [braï] : Es **vrai** çò que dísetz.

Verd : L'aiga es pas blua [bluye], es **verda**.

Veritat : Dises pas la **veritat**.

Véser : v. Veire.

Vièlh : Es tròp **vièlh** per trabalhar encara.

Vin : Los Occitans ne beven pas tots dau **vin**.

Vint : Dètz e dètz son **vint**.

Virar (se) : Quand entrèt, un cadun se **virèt** de son bòrn.

Viure : Aquesta dama **viscut** dincas a ueitanta ans.

Voler : I **vòli** pas anar. **Vòu** pas trabalhar.

Vos : **Vos** èi comprís. **Vos** vauc respónder, e **vos** dire ce que pensi.

⁶ Archaïque, ne s'emploie plus à Bordeaux depuis le Moyen-Âge.

Vosautes [bouzawts] : Vosautes los còishes, anatz alhors !

Vòste : Mossur, avetz pas pris vòste libre !